

21.12.2021

Valtiovarainministeriön päätös valtionavustuksesta hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun vuonna 2022

1. Taustaa

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 2 §:ssä tarkoitetut hyvinvointialueet julkisoikeudellisina yhteisöinä on perustettu 1.7.2021. Tämän ajankohdan ja vuoden 2022 alun välisenä aikana hyvinvointialueen päätösvaltaa käyttää aloitusvaiheessa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain (616/2021, jäljempänä *voimaannpanolaki*) 8 §:ssä tarkoitettu väliaikainen valmistelutoimielin ja 1.3.2022 lukien vaaleilla valittu aluevaltuusto.

Voimaannpanolain 15 §:ssä säädetään hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen sekä hyvinvointialueen ja toiminnan rahoittamisesta ennen vuotta 2023. Toiminnan rahoitus vuosina 2021 ja 2022 perustuu valtion varoista maksettavaan valtionavustukseen. Lisäksi voimaannpanolain 15 §:n 3 momentin mukaisesti valtio vastaa väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän sekä HUS-yhtymän toimielinten toiminnan rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelusta aiheutuvien muutuskustannusten määräksi arvioitiin uudistusta koskevassa hallituksen esityksessä (HE 241/2020 vp) yhteensä noin 62,119 miljoonaa euroa vuosina 2021 ja 2022.

Voimaannpanolain 15 §:n 1 momentin mukaan valtion talousarvioon on vuosille 2021 ja 2022 otettu määräraha, jolla katetaan kullekin hyvinvointialueelle sen toiminnan ja hallinnon käynnistämisestä aiheutuvia kustannuksia. Määräraha on osoitettu valtion talousarvion momentille 28.89.30. Määräraha on luonteeltaan hyvinvointialueen toimintaan maksettavaa, valtionavustuslain (688/2001) 5 §:ssä tarkoitettua yleistä valtionavustusta, joka voidaan maksaa hyvinvointialueelle ilman eri hakemusta. Hyvinvointialueelle maksettavaan yleisavustukseen ei myöskään sovelleta valtionavustuslain 6 §:ssä tarkoitettua edellytystä avustuksen saajan omasta osallistumisesta toiminnan rahoitukseen. Vastaavasti momentin määräraha on tarkoitettu HUS-yhtymän valmistelurahoitukseen, jota maksetaan vuosina 2021 ja 2022 HUS-sairaanhoitopiirille sekä vuonna 2022 HUS-yhtymälle.

Uudistuksesta johtuviin tehtäviin voidaan voimaannpanolain 15 § 4 momentin mukaisesti ohjata valtion rahoitusta Helsingin kaupungille. Kyse on Helsingin kaupungille sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 19 §:ssä tarkoitettua sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen talouden eriyttämisestä aiheutuviin kustannuksiin ohjattavasta valtionavustuksesta. Avustus voidaan maksaa Helsingin kaupungille ilman hakemusta, eikä sen maksamiseksi edellytetä kaupungin osallistumista rahoitukseen.

Vuoden 2022 valmisteluun tarkoitettu rahoitus hyväksyttiin valtion vuotta 2022 talousarviossa 21.12.2021. Määräraha on 47,146 miljoonaa euroa. Määräraha on kolmevuotinen siirtomääräraha momentilla 28.89.30 (Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän rahoitus). Määrärahaa saa käyttää (1) valtionavustusten maksamiseen hyvinvointialueiden käynnistämisen ja toiminnan kustannuksiin sekä väliaikaisten valmistelutoimielinten kustannuksiin, (2) valtionavustusten maksamiseen väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän ja HUS-yhtymän valittujen toimielinten kustannuksiin, ja (3) valtionavustuksen maksamiseen Helsingin kaupungille sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen talouden eriyttämiseen kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa.

Valtionavustukseen sovelletaan valtionavustuslakia ja valtionapuviranomaisena toimii valtiovarainministeriö. Valtionavustusta koskevaa säädöspohjaa on täsmennetty valtioneuvoston asetuksella (664/2021), jossa on annettu tarkempia säännöksiä avustuksen myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä.

Tällä päätöksellä myönnetään valtionavustusta vuodelle 2022 hyvinvointialueille, HUS-sairaanhoidopiirille ja Helsingin kaupungille voimaanpanolain 15 §:n mukaisesti.

Valtionavustuslain mukainen raportti vuodelle 2021 myönnetyn valtionavustuksen käytöstä tulee toimittaa valtiovarainministeriölle viimeistään 31.5.2023. Vuodelle 2022 myönnetyn valtionavustuksen käyttöä koskeva raportti tulee toimittaa viimeistään 31.5.2024. Tarkemmat ohjeet valtionavustusten raportoinnista ovat tämän päätöksen liitteenä.

2. Avustuksen kohteet, käyttö ja käyttöaika

Avustus myönnetään valtion talousarvioon varatun määrärahan puitteissa valtionavustuslain 5 §:n 2 momentin mukaisena yleisavustuksena 1.1.2022 lukien hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun sekä Helsingin kaupungille aiheutuneiden kustannusten kompensoimiseksi.

Hyvinvointialueiden, HUS-sairaanhoidopiirin sekä Helsingin kaupungin tulee noudattaa valtionavustuslaissa, asetuksessa (664/2021) ja 1.7.2021 annetussa valtionavustuspäätöksessä (VN/14629/2021) määriteltyjä ehtoja ja velvoitteita.

Vuosina 2021 ja 2022 myönnettyjen valtionavustuksen käyttöön oikeuttavien kustannusten tulee syntyä suoriteperusteen mukaan viimeistään 31.12.2023.

Käyttämättä jäänyt tai liikaa maksettu avustus tai sen osa tulee viivytyksettä palauttaa valtiovarainministeriölle valtionavustuslain 20 §:n mukaisesti.

3. Avustuksen määräytyminen ja maksaminen

Valtionavustuksen määrä määräytyy hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022 annetun valtioneuvoston asetuksessa

(664/2021) säädetyin ja päätöksessä VN/14629/2021 kuvatuin mukaisesti vuonna 2022.

Hyvinvointialueiden valtionavustuksesta päättää valtiovarainministeriö ja se maksetaan vuonna 2022 yhdessä erässä. Ministeriön tarkoituksena on suorittaa maksut 3.1.2022.

Valtionavustus HUS-valmisteluryhmän tehtäviin myönnetään vuoden 2022 neljän ensimmäisen kalenterikuukauden ajaksi maksetaan HUS-sairaanhoidopiirille. Valtionavustus kahdeksan kalenterikuukauden ajalta tullaan maksamaan erikseen annettavan päätöksen mukaisesti myöhemmin vuonna 2022 HUS-yhtymälle sen erikseen vahvistamien maksunsaajatietojen mukaisesti.

Helsingin kaupungille valtionavustus maksetaan samoin menettelyin kuin hyvinvointialueille.

4. Päätös ja sen perustelut

Kyseessä on voimaanpanolain 15 §:n mukainen valtionavustus hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun sekä Helsingin kaupungin eräiden tehtävien rahoittamiseen.

Määräraha on luonteeltaan hyvinvointialueen toimintaan maksettavaa, valtionavustuslain (688/2001) 5 §:ssä tarkoitettua yleistä valtionavustusta, joka voidaan maksaa hyvinvointialueelle ilman eri hakemusta. Avustukseen ei myöskään sovelleta valtionavustuslain 6 §:ssä tarkoitettua edellytystä avustuksensaajan omasta osallistumisesta toiminnan rahoitukseen.

Valtionavustus myönnetään vuonna 2022 hyvinvointialueille, HUS-sairaanhoidopiirille ja Helsingin kaupungille alla olevan mukaisesti:

1. Varsinais-Suomen hyvinvointialue 4 371 882 euroa
2. Satakunnan hyvinvointialue 2 017 053 euroa
3. Kanta-Hämeen hyvinvointialue 1 917 022 euroa
4. Pirkanmaan hyvinvointialue 3 796 373 euroa
5. Päijät-Hämeen hyvinvointialue 1 758 900 euroa
6. Kymenlaakson hyvinvointialue 1 445 343 euroa
7. Etelä-Karjalan hyvinvointialue 1 232 758 euroa
8. Etelä-Savon hyvinvointialue 1 770 356 euroa
9. Pohjois-Savon hyvinvointialue 2 806 671 euroa
10. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue 1 374 549 euroa

11. Keski-Suomen hyvinvointialue 2 974 573 euroa
12. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue 2 074 162 euroa
13. Pohjanmaan hyvinvointialue 1 937 309 euroa
14. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue 1 151 751 euroa
15. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue 3 742 207 euroa
16. Kainuun hyvinvointialue 1 092 384 euroa
17. Lapin hyvinvointialue 2 897 417 euroa
18. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue 1 489 757 euroa
19. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue 1 660 356 euroa
20. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue 3 312 166 euroa
21. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue 2 098 011 euroa
22. HUS-sairaanhoidopiiri 50 000 euroa
23. Helsingin kaupunki 75 000 euroa

Myönnettävien avustusten kokonaismäärä on 47 046 000 euroa.

5. Muutoksenhaku

Valtionavustuslain 34 §:n mukaan tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa kuitenkin siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään valtiovarainministeriölle.

Valtionavustuslain 35 §:n mukaisesti tämä päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Kuntaministeri

Sirpa Paatero

Finanssineuvos

Noora Heinonen

Liite

Oikaisuvaatimusohje
Raportointiohje

Jakelu	<p>Varsinais-Suomen hyvinvointialue Satakunnan hyvinvointialue Kanta-Hämeen hyvinvointialue Pirkanmaan hyvinvointialue Päijät-Hämeen hyvinvointialue Kymenlaakson hyvinvointialue Etelä-Karjalan hyvinvointialue Etelä-Savon hyvinvointialue Pohjois-Savon hyvinvointialue Pohjois-Karjalan hyvinvointialue Keski-Suomen hyvinvointialue Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohjanmaan hyvinvointialue Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Kainuun hyvinvointialue Lapin hyvinvointialue Itä-Uudenmaan hyvinvointialue Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue Vantaan ja Keravan hyvinvointialue HUS-sairaanhoitopiiri Helsingin kaupunki</p>
Tiedoksi	<p>Matti Bergendahl, johtaja, Varsinais-Suomi Asko Aro-Heinilä, maakuntajohtaja, Satakunta Jere Penttilä, kaupunginjohtaja, Kanta-Häme Tarmo Martikainen, sairaanhoitopiirin johtaja, Pirkanmaa Marina Erhola, toimitusjohtaja, Päijät-Häme Annikki Niiranen, toimitusjohtaja, Kymenlaakso Timo Saksela, toimitusjohtaja, Etelä-Karjala Saara Tavi, kuntayhtymäjohtaja, Etelä-Savo Jari Saarinen, toimitusjohtaja, Pohjois-Savo Ilkka Pirskanen, toimitusjohtaja, Pohjois-Karjala Kati Kallimo, toimialajohtaja, Keski-Suomi Tero Järvinen, sairaanhoitopiirin johtaja, Etelä-Pohjanmaa Marina Kinnunen, johtaja, Pohjanmaa Minna Korkiakoski-Västi, toimitusjohtaja, Keski-Pohjanmaa Ilkka Luoma, sairaanhoitopiirin johtaja, Pohjois-Pohjanmaa Eija Tolonen, tulosaluejohtaja, Kainuu Jari Jokela, sairaanhoitopiirin johtaja, Lappi Ann-Sofie Silvennoinen, sosiaali- ja terveysjohtaja, Itä-Uusimaa Pirjo Laitinen-Parkkonen, kuntayhtymän johtaja, Keski-Uusimaa Sanna Svahn, perusturvajohtaja, Länsi-Uusimaa Timo Aronkytö, apulaiskaupunginjohtaja, Vantaa-Kerava Sami Sarvilinna, kansliapäällikkö, väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän puheenjohtaja Lauri Tanner, hallintojohtaja, HUS-sairaanhoitopiiri Sami Sarvilinna, kansliapäällikkö, Helsingin kaupunki Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, Helsingin kaupunki Erkki Papunen, VM, kunta- ja aluehallinto-osasto Ville-Veikko Ahonen, VM, kunta- ja aluehallinto-osasto Kirsi Seppänen, VM, kunta- ja aluehallinto-osasto Merja Tervaltahti, VM, kehittämis- ja hallintotoiminto Jan Holmberg, VM, kehittämis- ja hallintotoiminto Kari Hakari, STM, ohjausosasto Kimmo Kohvakka, SM, pelastusosasto</p>